

6

Stemming Wet bestuurlijk verbod ondermijnende organisaties

Stemming Wet bestuurlijk verbod ondermijnende organisaties

Aan de orde is **de stemming** in verband met het **Voorstel van wet van de leden Boswijk, Van Eijk en Diederik van Dijk houdende regels over het bestuursrechtelijk verbieden van organisaties die een cultuur van wetteloosheid creëren, bevorderen of in stand houden (Wet bestuurlijk verbod ondermijnende organisaties) (35079)**.

(Zie vergadering van 20 mei 2025.)

De voorzitter:

Dan zijn thans aan de orde de stemmingen. Ik heet het lid Van Dijk, die namens de Tweede Kamer aanwezig is bij de stemming over het initiatiefvoorstel, alsmede de minister van Financiën, die namens de regering bij de stemming aanwezig is, van harte welkom.

Hebben voldoende leden de presentielijst getekend? Dat is het geval.

Dan stemmen wij over het wetsvoorstel 35079, Voorstel van wet van de leden Boswijk, Van Eijk en Diederik van Dijk houdende regels over het bestuursrechtelijk verbieden van organisaties die een cultuur van wetteloosheid creëren, bevorderen of in stand houden, kortweg de Wet bestuurlijk verbod ondermijnende organisaties. Wenst een van de leden een stemverklaring af te leggen? De heer Kemperman namens de Fractie-Kemperman.

De heer Kemperman (Fractie-Kemperman):

Dank u wel, voorzitter. In het debat hebben we een breed spectrum aan juristen horen zeggen dat het rechtssysteem al voldoende mogelijkheden biedt om criminele organisaties aan te pakken. Maar hoe moeilijk dat is, blijkt uit de praktijk. Vindicat mag vernederen, mishandelen en zelfs brandmerken, maar als bestuurder word je gecancelled bij een stemverheffing of een slaande deur. Vreedzame betogers tijdens covidemonstraties zien grof geweld en klimaatdemonstranten worden met zachte hand weggeleid. Justitie, de rechterlijke macht en onze samenleving hebben zichtbaar moeite met hun mandaat bij morele vraagstukken en met objectieve toepassing van wet- en regelgeving. Een nieuwe wet die een toevallige bewindspersoon een extra mandaat geeft, maakt onze samenleving niet veiliger, wel ingewikkelder en onvoorspelbaarder in het huidige grillige politieke klimaat. Ik zal dus tegen deze wet stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Kemperman. Dan de heer Van Gasteren namens de BBB-fractie.

De heer Van Gasteren (BBB):

Voorzitter. De BBB-fractie is voorstander van het bestrijden van criminele organisaties en vindt dan ook dat de overheid over een breed en effectief instrumentarium dient te

beschikken. Artikel 8 van de Grondwet luidt dan ook: "Het recht tot vereniging wordt erkend. Bij de wet kan dit recht worden beperkt in het belang van de openbare orde." Met andere woorden, dat recht is niet absoluut en wij als Kamer kunnen dit dus toekennen of niet. Dit recht dient wel met de nodige zorgvuldigheid te worden toegepast. Volgens de BBB-fractie is onvoldoende aangetoond dat een derde weg nodig is naast de bestaande rechtsmiddelen. Daarnaast vindt onze fractie de bestuursrechter niet de aangewezen instantie om de beroepszaken te behandelen. We vinden het ook onjuist om de onafhankelijke rechter te passeren door geen toetsing vooraf te hebben en de minister min of meer een vrijbrief te geven. Dat kan leiden tot willekeur en druk op de minister en het maakt het verbodsbepalingsproces potentieel dus politiek. Ten slotte bestaat deze wet uit open normen, waardoor de reikwijdte en de werkingssfeer onduidelijk zijn. De grondrechten zijn dus weliswaar niet absoluut geldend, maar uitzonderingen dienen aan de strengst mogelijke criteria te voldoen. De balans opmakend stemmen wij dus tegen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Van Gasteren. Wenst een van de andere leden een stemverklaring af te leggen? De heer Schalk namens de SGP.

De heer Schalk (SGP):

Dank u wel, voorzitter. Het bestuursrechtelijk verbod op ondermijnende organisaties schuurt met de Grondwet, met name met artikel 8. Dat artikel bevat echter twee volzinnen, namelijk als eerste "Het recht tot vereniging wordt erkend" en vervolgens "Bij de wet kan dit recht worden beperkt in het belang van de openbare orde". Dat is precies wat er aan de hand is bij het voorliggende wetsvoorstel. Het is een instrument dat past in de gereedschapskist van de minister om outlaw motorcycle gangs en vergelijkbare organisaties versneld, effectief en adequaat aan te pakken. Daarbij blijft de toegang tot de rechter geborgd. De SGP zal dan ook voor dit wetsvoorstel stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Schalk. Dan de heer Dittrich namens D66.

De heer Dittrich (D66):

Dank, voorzitter. De fractie van D66 ziet het belang ervan in om organisaties die ernstige misdrijven plegen en de samenleving ondermijnen een halt toe te kunnen roepen. Het goede nieuws is dat sinds dit initiatiefwetsvoorstel een aantal jaren geleden alweer is ingediend de andere wetgeving is veranderd en dat het mogelijk is voor de officier van justitie om de rechter te vragen zo'n soort organisatie te verbieden. Dat is sindsdien ook al een aantal keren gebeurd. Overigens kan het strafrecht ook strafbare feiten van de individuele leden aanpakken. Het wetsvoorstel waar we nu over stemmen, legt een hele grote bevoegdheid bij de minister neer, namelijk om zonder tussenkomst van de rechter zo'n organisatie, ook zonder hoor- en wederhoor, pats-boem te verbieden. Het gevaar van politieke beïnvloeding ligt dan ook op de loer. D66 vindt dat daarmee een veel te grote inbreuk wordt gemaakt op de Grondwet en de vrijheid van vereniging en vergadering. Als Eerste Kamer moeten wij de waarden die in de Grondwet staan, koeste-

ren. Alles afwegende stemmen wij daarom tegen dit initiatiefwetsvoorstel, maar wij willen wel de initiatiefnemers, of in ieder geval degene die hier nu nog van alle initiatiefnemers aanwezig is, dankzeggen voor al het werk dat ze verricht hebben.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Dittrich. Wenst een van de andere leden nog een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, het CDA, de VVD en JA21 voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de fracties van OPNL, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PVV, FVD, de SP, de PvdD, de Christen-Unie, BBB, 50PLUS en Fractie-Kemperman ertegen, zodat het is verworpen.

Hiermee zijn we gekomen aan het einde van de stemmingen. Ik schors de vergadering voor enkele ogenblikken.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.